

Tyck till om jaktprovsreglerna!

Om drygt två år träder nya jaktprovsregler i kraft. Men redan nu är det dags att tycka till om de nuvarande reglerna och föreslå förbättringar. Här är allt du som medlem behöver veta om regelrevideringen!

1. Vem bestämmer över jaktprovsreglerna?

Specialklubben är huvudman för jaktprovsreglerna för sina respektive raser. Klubben bestämmer själv över provformer, klasser, vilka hundar som har rätt att delta, vilka egenskaper som ska bedömas, prissättning med mera. För anlagsprov i vildsvinshägn, viltspårprov och grythundsarbete är SKKs jakthundskommitté (JhK) huvudman.

2. Varför måste jaktprovsreglerna revideras?

Regelrevideringen är en möjlighet för klubben att ändra i jaktprovsreglerna, till exempel om de inte fungerar eller kan genomföras som man tänkt sig. Det kan också hända att reglerna behöver justeras för att proven bättre ska utvärdera vissa rasspecifika egenskaper, eller för att öka likvärdigheten i bedömningen. Ett annat skäl kan vara att göra proven mer lika prov i andra länder, så att avelsutbytet över gränserna underlättas. Men det är inget krav att jaktprovsreglerna revideras inför varje ny regelperiod. Fungerar de bra finns ingen anledning att ändra något.

3. Varför är reglerna låsta i fem år?

Under en regelperiod kan inga ändringar göras. Syftet med detta är att skapa kontinuitet i verksamheten. Under de fem åren har man dessutom gott om tid att utvärdera vad som fungerar bra och mindre bra i regelverket för att vid behov kunna göra ändringar inför framtiden.

4. Hur går regelrevideringen till?

Regelrevideringen görs inom varje specialklubb och processen kan därför se lite olika ut. Ofta samlar specialklubben in synpunkter på nuvarande regler från ras- och lokalklubbar, domare, funktionärer och medlemmar, och sedan skickas förslag på reviderade regler ut på remiss till lokal- och rasklubbar. När specialklubben fattat beslut om de nya reglerna går SKKs jakthundskommitté igenom och fastställer dem. I sista steget ska reglerna godkännas av SKKs centralstyrelse.

5. Varför måste SKK godkänna jaktprovsreglerna?

SKK och JhK kommer inte med synpunkter på själva innehållet i reglerna, som klasser, egenskapsbedömning eller prissättning. Det JhK kontrollerar är att regelverket inte strider mot SKKs egna bestämmelser och policier eller mot lagen, liksom om regelförändringarna går att administrera (t ex nya provformer som ska stambokföras) eller dylikt. Ibland måste klubben göra justeringar i reglerna innan JhK kan fastställa dem.

6. Vem ansvarar för revideringen av viltspårproven?

Viltspårprov, anlagstest i vildsvinshägn och provformerna för grythundsarbete revideras av SKKs jakthundskommitté. Inför en ny regelperiod skickas de befintliga reglerna ut på remiss till de klubbar som arrangerar eller berörs av dessa provtyper.

7. Blir jaktproven svårare med de nya reglerna?

Det beror förstås på, men vid större förändringar i regelverket kan det hända att man måste träna hunden på ett annat sätt. Mycket viktigt är att ta reda på vad som är nytt! De flesta ras- och specialklubbar publicerar artiklar om de nya reglerna där man kan läsa på. Ett tips är också att delta på kurser eller träningsdagar som förbereder för prov enligt de nya reglerna.

8. Vad är det för skillnad på regler och anvisningar?

Reglerna reglerar vad som gäller för provverksamheten och låsta i fem år. Anvisningarna talar om

hur reglerna ska tolkas. De kan vara utförligare, innehålla exempel på situationer, bedömningar och prissättning, beskriva typiska fall med mera. Anvisningarna är inte låsta under regelperioden och kan därför ändras vid behov. Ändringarna behöver inte skickas in till SKK, utan klubben bestämmer själv hur anvisningarna ska vara utformade.

9. Får jag som enskild medlem tycka till om jaktprovsreglerna?

Ja! Hur du som enskild kan delge dina synpunkter beror på klubben. Vissa tar hjälp av sociala medier, t ex Facebook, andra har förslagsformulär på hemsidan eller anordnar regelkonferenser. Det går bra att skriva ett vanligt brev eller e-mail också!

10. Vem bestämmer över championatreglerna?

Varje specialklubb har ett avgörande inflytande på championatreglerna för sina egna raser. Till exempel kan jakthundsklubbarna själva bestämma vilka meriter som ska lägga grunden för ett jaktchampionat, vilka jaktmeriter som krävs för deltagande i jaktklass på utställning och vilka meriter som ska vara championatgrundande för utställningschampionat (t ex ck eller cert).

11. Vad gör jag om jag inte är nöjd med de regler som klubben beslutat om?

Regelrevideringsprocessen ska vara transparent. Alla i klubben ska veta hur den går till, när förslagen ska vara inne och vilka förändringar som är föreslagna, och alla ska få tycka till. De regler som till slut antas måste vara ordentligt förankrade i organisationen. Men precis som i politiken gäller demokratins spelregler och man måste därför acceptera att vissa förslag får gehör och andra inte.

12. Tar jaktprovsreglerna hänsyn till personer med funktionsnedsättning?

SKK arbetar för att jaktproven görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar. Till exempel ska reglerna vara skrivna på modern och tydlig svenska så att de är lätta att förstå. I vissa provformer kan hundförare med fysisk funktionsnedsättning starta sina hundar. Men jaktprovets huvudsyfte är att pröva hundar för avelns skull, och ibland kan av praktiska skäl förarens behov av tillgänglighet tyvärr inte tillgodoses. Däremot är det alltid möjligt att be någon annan starta hunden, om du själv inte kan!

13. Hur kan jaktprovsreglerna bidra till en god jaktlig etik?

De flesta jaktprov bedrivs under jaktlika förhållanden, vanligen på levande vilt. Att detta behandlas väl och inte utsätts för onödigt lidande är centralt när det gäller etik, liksom att jaktförordningens tider för jakt med hund följs. Alla jaktprovsregler ska tåla en kritisk granskning ifrån omvärlden!

14. Tar jaktprovsreglerna hänsyn till om det finns rovdjur i marken?

Om en hund träffar på rovdjur på jaktprov är risken stor att den inte kommer till sin rätt och att bedömningen inte blir rättvisande. En möjlighet är att låta hunden byta provområde eller att flytta provet till en annan dag. JhK har uppmanat alla jakthundsklubbar att vid regelrevideringen ta upp hur rovdjursförekomst på prov ska hanteras.

15. När träder de nya reglerna i kraft?

För hälften av jakthundsklubbarna börjar nästa regelperiod den 1 januari 2022. För den andra hälften följer regelperioden jaktåret och börjar då gälla 1 juli 2022.

Eliza Kajanus

Fakta/Jaktprovsregler

▲ Regelverken för alla prov, utställningar, tävlingar och beskrivningar inom SKK, liksom

championatreglerna, gäller för perioder om fem år. Under den tiden är regelverken låsta och då kan inga ändringar ske. Nuvarande regelperiod omfattar åren 2017–2021 (i vissa fall till och med juni 2022).

- ▲ Varje regelverk består av en allmän, klubbgemensam del, som tar upp vaccinationer, doping, dräktiga tikars deltagande med mera, och en särskild, klubbspecifik del som beskriver provformer, klasser, egenskaper, prissättning med mera för varje enskild provform.

Exempel från en klubb:

”Medlemmarnas åsikter behövs!”

– Det är viktigt att alla medlemmar i klubben kommer till tals när jaktprovsreglerna görs om. Det säger Jörgen Larsson, ordförande i Svenska Wachtelhundklubben, som blivit lite av en mönsterklubb när det gäller hur regelrevideringar ska genomföras.

Redan nu är klubben igång med att arbeta fram ett första remissförslag inför den kommande regelperioden, där lokalavdelningar, enskilda medlemmar, funktionärer och domare får tycka till om det föreslagna regelverket.

När alla synpunkter beaktats skrivs ett förslag som förankras med lokalavdelningarnas representanter. Det slutliga beslutet om hur de nya reglerna ska se ut fattas av Wachtelhundklubbens fullmäktigemöte 2021. Det fastställs sedan av SKKs jakthundskommitté och träder ikraft 2022.

Vid kommande regelrevidering förväntas bara mindre förändringar, vilket Jörgen Larsson inte tror kommer medföra några större diskussioner. Vid den förra regelrevideringen däremot gjordes i princip hela Wachtelhundklubbens öppenklassprov om, för att så långt som möjligt likna proven i rasens hemland Tyskland. Då fick klubben många frågor från medlemmarna, framför allt om proven skulle bli svårare.

– Vi fick lägga krut på att förklara att syftet var att göra provresultaten jämförbara över gränserna och därmed förenkla det internationella avelsutbytet, säger Jörgen Larsson.

– Jaktproven och i förlängningen avelskriterierna är det viktigaste medlet för att utveckla våra jakthundsraser. En bred förankring kring jaktprovsreglerna är nödvändig för att vi ska kunna styra aveln åt rätt håll.

Eliza Kajanus

Bildtexter

Jaktprovsdomare i arbete.jpg

Jaktproven lägger grunden för avelsarbetet. Var med och tyck till om hur reglerna ska se ut under kommande regelperiod, som börjar 2022! Foto: Eliza Kajanus

Jörgen Larsson.jpg

Jörgen Larsson, ordförande i Svenska Wachtelhundklubben. Foto: Privat

Wachtel i skogen.jpg

Svenska Wachtelhundklubben har blivit en mönsterklubb för hur regelrevideringarna ska gå till. Foto: Eliza Kajanus